

Sarajevo, 13.07.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
06.07.2020.- 10.07.2020.

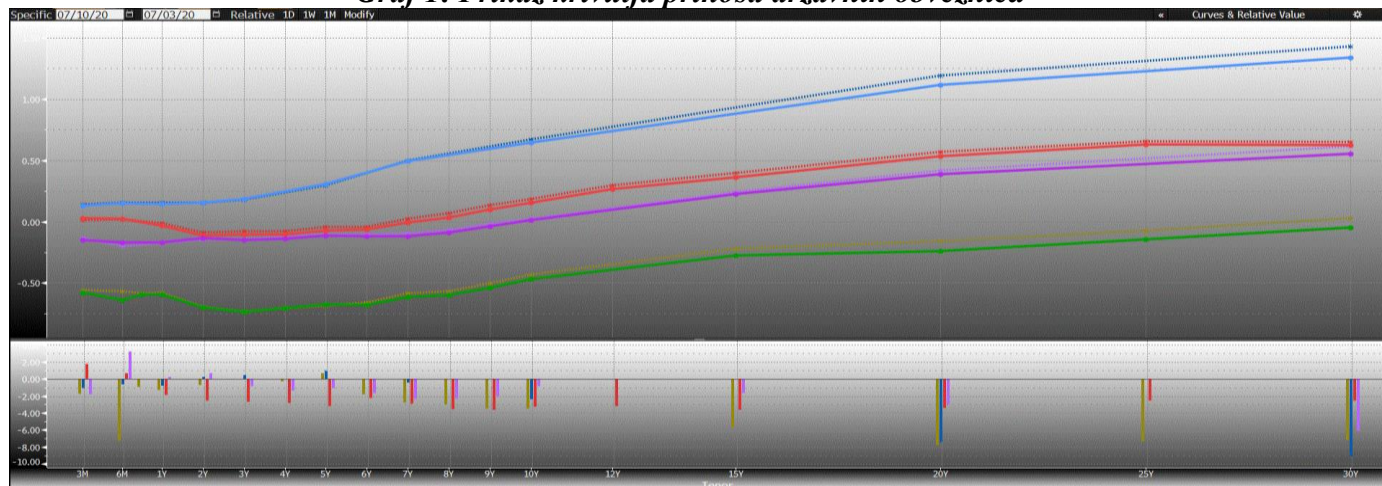
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	3.7.20	-	10.7.20	3.7.20	-	10.7.20	3.7.20	-	10.7.20	3.7.20	-	10.7.20
2 godine	-0,68	-	-0,69	0,15	-	0,15	-0,08	-	-0,11	-0,13	-	-0,12
5 godina	-0,68	-	-0,67	0,30	-	0,31	-0,04	-	-0,07	-0,09	-	-0,10
10 godina	-0,43	-	-0,47	0,67	-	0,64	0,19	-	0,16	0,03	-	0,03

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	3.7.20	-	10.7.20
3 mjeseca	-0,515	-	-0,558
6 mjeseci	-0,567	-	-0,639
1 godina	-0,548	-	-0,563

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 10.07.2020. godine (pune linije) i 03.07.2020. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Prinosi sigurnijih obveznica eurozone kraćeg i srednjeg roka dospijeća nisu zabilježili bitnije promjene u odnosu na prethodni tjedan, dok su prinosi obveznica duže ročnosti smanjeni za 3 do 4,5 bazna boda. Istodobno, prinosi španjolskih i italijanskih obveznica su zabilježili pad između 2 i 4 bazna boda. Na samitu koji se održava 17. i 18. srpnja bit će izneseni prijedlozi koji se tiču fonda u vrijednosti 560 milijardi EUR, zatim dodatno zaduženje od 190 milijardi EUR za financiranje ostalih politika te nacrti planova za naredni sedmogodišnji proračun EU. O svemu navedenom bi trebalo pregovarati kao o jednom paketu. Uoči ovog samita premijerka Finske Marin je izjavila da njena vlada želi „nižu ukupnu razinu“ za fond oporavka „s boljom ravnotežom grantova i kredita“ i smanjenjima za naredni EU proračun. Ovakve zahtjeve su podržale Danska, Švedska, Austrija i Nizozemska. Ove četiri zemlje, također, žele da članice budu uključene u odobravanje i distribuciju grantova i kredita u okviru fonda oporavka. Predsjednik Europske komisije Michel je u petak objavio da je predloženi iznos proračuna smanjen na 1,07 bilijuna EUR s prethodnih 1,1 bilijun EUR, ali da je instrument oporavka u vrijednosti 750 milijardi EUR ostao

nepromijenjen. Ovog četvrtka se održava sjednica UV ECB na kojoj se ne očekuju promjene u monetarnoj politici, ali su tržišni sudionici u iščekivanju priopćenja o pogledu ECB na ekonomiju. Europska komisija je objavila nove prognoze prema kojima se očekuje da će ekonomija Europe biti više pogođena ove godine i da će za oporavak trebati duže razdoblje. **Za eurozonu se sada očekuje kontrakcija GDP-a od 8,7% u ovoj godini.** Prognoze za Francusku, Italiju i Španjolsku su dodatno smanjene te se očekuje kontrakcija veća od 10%, dok su za Njemačku blago poboljšane na -6,3%. **Za 2021. godinu se očekuje rast GDP-a u eurozoni od 6,1%**, u Njemačkoj 5,3%, u Francuskoj 7,6%, a u Italiji 6,1%. Središnja banka Francuske u mjesečnom izvješću je navela da su ekonomske aktivnosti samo 9% ispod normalnih razina tijekom lipnja, u usporedbi s očekivanjima od prije mjesec dana kada se očekivalo da bi ova razlika mogla da iznosi blizu 12%. Zbog snažnijeg outputa u industriji, uslugama i građevinarstvu, Banque de France je revidirala očekivanja za kontrakciju GDP-a u drugom tromjesečju na 14% s ranijih 15%. Predsjednik Francuske Macron je napravio reorganizaciju Vlade s ciljem pokušaja da se novoj administraciji da novi zamah za preostale dvije godine njegovog mandata na mjestu predsjednika zemlje, uz uporedo upravljanje ekonomskim padom izazvanim pandemijom koronavirusa. Ministar financija Francuske Le Maire je izjavio da je plan stimulansa prilika da Francuska postane konkurentnija, ali i da očekuje da bi broj nezaposlenih mogao biti povećan za dodatnih 800.000. Predsjednik Središnje banke Francuske je u godišnjem pismu upućenom predsjedniku Macronu naveo da bi ECB trebalo da razmotri ciljanje prosječne inflacije, kojim bi se dozvolilo toleriranje razdoblja rasta cijena više od 2%. Dalje se navodi da postoji „otvoreno pitanje“ da li nedovoljna inflacija u vremenu krize treba da bude kompenzirana većom inflacijom za neko razdoblje u budućnosti, kao i da ciljana razina inflacije ECB od blizu, ali ispod 2% ne predstavlja gornji limit. Središnja banka Italije je objavila da očekuje pad GDP-a zemlje za oko 9,5% ove godine, što je lošija prognoza u odnosu na -9,2%, koliko je očekivano prošlog mjeseca. Za 2021. godinu se očekuje rast GDP-a od 4,8% te 2,4% u 2022. godini. Iz ESM, Europskog mehanizma stabilnosti, je priopćeno da je dogovoreno da se Grčkoj odobre nove mjere otplate duga u vrijednosti oko 750 milijuna EUR, kao dio pomoći nakon programa spasavanja koje je ova zemlja prošla. Navedeno je da ovaj novac dolazi od dobitaka koje su središnje banke u eurozoni ostvarile po osnovi državnih obveznica Grčke te smanjenja kamatne marže na nulu na određene kredite eurozone prema Grčkoj u ovoj godini.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red.br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	SRPANJ	-10,4	-18,2	-24,8
2.	Maloprodaja – EZ (G/G)	SVIBANJ	-6,5%	-5,1%	-19,6%
3.	Maloprodaja – Italija (G/G)	SVIBANJ	-17,0%	-10,5%	-26,7%
4.	Tvorničke porudžbine – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	-24,0%	-29,3%	-36,9%
5.	Industrijska proizvodnja – Njemačka (G/G)	SVIBANJ	-16,9%	-19,3%	-25,0%
6.	Industrijska proizvodnja – Španjolska (G/G)	SVIBANJ	-18,3%	-24,5%	-34,1%
7.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G)	SVIBANJ	-	-11,3%	3,7%
8.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	-24,0%	-23,4%	-35,0%
9.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	SVIBANJ	-30,7%	-20,3%	-43,4%
10.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	-22,1%	-19,1%
11.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	SVIBANJ	-23,6%	-25,2%	-37,9%
12.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G)	SVIBANJ	-	-12,5%	-11,0%
13.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR)	SVIBANJ	7,0	7,1	3,6
14.	Trgovinska bilanca – Francuska (u milijardama EUR)	SVIBANJ	-5,50	-7,05	-5,07
15.	Stopa inflacije – Nizozemska	LIPANJ	-	1,7%	1,1%
16.	Stopa inflacije – Irska	LIPANJ	-	-0,6%	-0,8%

SAD

Predsjednik Feda iz Bostona je izjavio da je program pozajmljivanja pod nazivom Main Street Lending Program sada u potpunosti operativan i spreman. Vezano za ovaj program, tajnik Mnuchin je istaknuo da se od momenta kada je program usvojen primjećuje poboljšanje likvidnosti te su i mnoge banke prepoznale izazove šokova pa su već kreditirale zdrave kompanije.

Potpredsjednik Feda Clarida je izjavio da postoji dovoljno mogućnosti za dalje djelovanje te da postoji još mnogo toga što se može uraditi ukoliko bude potrebno. Clarida je dodao da postoji mogućnost dodatnih formi budućih smjernica monetarne politike koje je Fed ranije koristio, a koje mogu biti razmotrene u budućnosti ukoliko ekonomiji bude potrebna dodatna pomoć. Predsjednik Feda iz Dalasa Kaplan je izjavio da slabi podaci o inflaciji nisu iznenađujući, s obzirom na to da je ekonomija izgubila višak slobodnih kapaciteta te bi sada moglo da nastupi razdoblje dezinflacije, a rast se može očekivati u drugoj polovici godine. Dodao je da će u određenom momentu biti potrebno da Fed izmjeri tržišni utjecaj svojih dionica i da je vjerojatno da će ekonomiji biti potrebna dodatna fiskalna podrška.

Administracija predsjednika Trumpa je obavjestila Kongres da se SAD povlači iz WHO, što je rezultat stalnih kritika Bijele kuće upućenih ovoj organizaciji.

Broj zaraženih virusom korona u SAD je premašio tri milijuna, dok su infekcije počele da se razvijaju južno uključujući Teksas, Floridu, Luisijanu i Arizonu. Predsjednik Trump je najavio da će smanjiti pomoć onim državama koje na jesen ponovo ne otvore škole, čime njegove odluke postaju u suprotnosti s federalnim zdravstvenim smjernicama. S druge strane, administracija predsjednika Trumpa je istaknula da je program pomoći za mala poduzeća u vrijednosti od 660 milijardi dolara zabilježio izvanredan uspjeh jer je ta inicijativa spasila 51 milijun poslova.

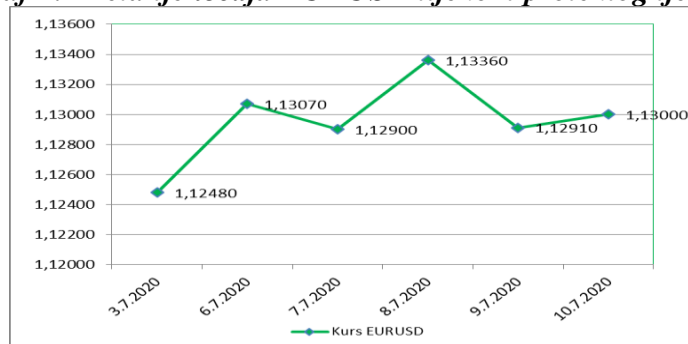
Očekuje se da će predsjednik Trump potpisati zakon o autonomiji Hong Konga. Financial Times je objavio da ova legislativa daje administraciji moć da uvodi sankcije prema zvaničnicima koji su optuženi da podrivaju poluautonomni status Hong Konga, kao i bankama i državnim entitetima koji „obavljaju značajne transakcije“ sa njima.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI kompozitni indeks F	LIPANJ	-	47,9	46,8
2.	MBA broj aplikacija za hipotekarne kredite	3. srpnja	-	2,2%	-1,8%
3.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	4. srpnja	1.375.000	1.314.000	1.413.000
4.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	27. lipnja	18.800.000	18.062.000	18.760.000
5.	Bloomberg povjerenje potrošača	5. srpnja	-	42,9	43,3
6.	PPI proizvođačke cijene (M/M)	LIPANJ	0,4%	-0,2%	0,4%

USD je deprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURUSD zabilježio rast s razine od 1,12480 na razinu od 1,1300.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

The Sunday Times je objavio vijest da je guverner BoE Bailey poslao pismo bankarima u kojem je naveo da su negativne kamatne stope jedan od potencijalnih alata koji se aktivno razmatra. To je jedna od opcija ukoliko dodatni stimulansi budu potrebni kako bi se inflacija vratila na razinu od 2%, iako bi to bio značajan operativni poduhvat za kompanije kojima bi trebala jedna godina da ažuriraju operativne sustave i ugovore. Financijska industrija pojačava pristike na EU da osigura pristup londonskom financijskom tržištu, upozoravajući na velike poremećaje koji se mogu desiti ukoliko trgovinski pregovori unutar Brexita ne budu postignuti do kraja rujna. U priopćenju Asocijacije financijskih tržišta EU je navedeno da je kraj trećeg tromjesečja od važnosti za klirinške kuće u Londonu, poput London Stock Exchange Group Plc, koje bi trebalo da započnu sa zatvaranjem članstva u EU kompanijama.

Vlada Velike Britanije je objavila novi stimulatívni program pomoći u vrijednosti od 30 milijardi funti s ciljem stimulatívni mjera namijenjenih za prevenciju nezaposlenosti, uključujući i ciljano smanjenje poreza i nove podrške šeme zapošljavanja. Ovaj paket se nadovezuje na vrijednost fiskalnih mjera od 130 milijardi funti koje su uvedene s ciljem da Vlada izbjegne ekonomske utjecaje pandemije. Sveukupno promatrano, ove mjere će Vladu koštati 8% GDP-a. Ministar financija Sunak je izjavio da će Vlada Velike Britanije nastojati da suzbije krizu nezaposlenosti kroz isplaćivanje bonusa poslodavcima da bi ponovo vratili zaposlene na njihova radna mjesta. Ove isplate će biti osigurane kroz hitni program koji je razvijen zbog pandemije. Sunak je prilikom obraćanja u Parlamentu naveo da bi unutar ovog plana, kao dio širih mjera poslodavcima bilo isplaćeno 1.000 funti za svakog radnika koji se vrati na posao nakon što krajem listopada šema istekne. S ciljem podrške tržišta nekretnina, Sunak je najavio povećanje praga vrijednosti nekretnine za plaćanje poreza na 500.000 funti s prethodnih 125.000 funti, s tim što se ova mjera primjenjuje od ožujka 2021. godine. Treća faza odgovora Vlade na krizu bit će predstavljena u jesenjem proračunu, što bi se trebalo realizirati krajem listopada, kako smatraju tržišni analitičari.

Tijekom tjedna rejting agencija Moodys je upozorila da će Velika Britanija u ovoj godini zabilježiti najoštrije ekonomski pad među razvijenim ekonomijama, dok će udio duga u GDP-u biti povećan na 24%. Moodys je priopćio da će posljednji stimulatívni paket Vlade Velike Britanije, koji je objavljen prošlog tjedna, upno u ekonomskom oporavku, ali će dodati pritiske na fiskalnu poziciju zemlje.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje	
1.	PMI građevinski sektor	LIPANJ	46,0	55,3	28,9
2.	RICS balans cijena kuća	LIPANJ	-25%	-15%	-32%
3.	Broj novoregistriranih vozila (G/G)	LIPANJ	-	34,9%	-89,0%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad s razine od 0,90126 na razinu od 0,89530, dok je tečaj GBPUSD povećan s razine od 1,2483 na razinu od 1,2622.

JAPAN

Prema nepotvrđenim izvorima BoJ će vjerojatno zadržati otprilike nepromijenjen stav da će se ekonomija, čiji je pad uzrokovan pandemijom, postupno oporaviti u drugom dijelu ove godine, iako bi strah od drugog vala infekcija mogao negativno utjecati na prognoze. Očekuje se i objavljivanje tromjesečnog izvješća ove institucije, a očekivanja BoJ bi mogla povećati vjerojatnoću da će zadržati nepromijenjenu monetarnu politiku na sjednici koja se održava 14. i 15. srpnja, nakon što su stimulansi povećani u ožujku i travnju. Ipak, očekuje se da će navedeno izvješće upozoriti na to da su rizici ovih prognoza veoma visoki, a što bi moglo odgoditi bilo kakav oporavak kako globalnog, tako i japanskog rasta.

Usprkos ovakvim očekivanjima za BoJ, istraživanje Reutersa je pokazalo da određeni broj ispitanika očekuje da bi japanska ekonomija do ožujka sljedeće godine mogla zabilježiti najbržu kontrakciju u posljednjih nekoliko dekada, što bi moglo primorati Vladu da sastavi još jedan paket stimulansa. Veći broj sudionika ovog istraživanja očekuje da bi naredni korak BoJ mogao biti proširenje stimulansa, ali ne očekuju da bi pandemija mogla da izazove krizu u bankarskom sektoru ove godine.

Guverner BoJ Kuroda je izjavio da očekuje da će ekonomija Japana za sada vjerojatno ostati u teškom stanju, kao i da će potrošačke cijene ostati u negativnoj teritoriji u dolazećim mjesecima. Kuroda je ponovio stav da BoJ neće oklijevati da uvede dodatne stimulanse ukoliko bude potrebno. U međuvremenu, BoJ je smanjila ekonomske prognoze za svih devet regija, drugo tromjesečje zaredom, što je prvo takvo smanjenje od kolapsa Lehman Brothers banke u financijskoj krizi 2008. godine.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelj		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Vodeći indeks (prelim.)	SVIBANJ	79,3	79,3	77,7
2.	Koincidirajući indeks (prelim.)	SVIBANJ	74,6	74,6	80,1
3.	Potrošnja stanovništva (G/G)	SVIBANJ	-11,8%	-16,2%	-11,1%
4.	Indeks stvarnih zarada (G/G)	SVIBANJ	-0,8%	-2,1%	-0,7%
5.	Zvanične rezerve (u bilijunima USD)	LIPANJ	-	1,383	1,378
6.	Monetarni agregat M3 (G/G)	LIPANJ	5,7%	7,2%	5,1%
7.	Monetarni agregat M2 (G/G)	LIPANJ	4,4%	5,9%	4,1%
8.	Porudžbine strojnih alata (G/G) prelim.	LIPANJ	-	-32,0%	-52,8%
9.	Porudžbine osnovnih strojeva (G/G)	SVIBANJ	-16,8%	-16,3%	-17,7%

JPY je tijekom proteklog tjedna blago aprecirao u odnosu na EUR te je tečaj EURJPY zabilježio pad s razine od 120,95 na razinu od 120,86. JPY je aprecirao i u odnosu na USD te je tečaj USDJPY zabilježio pad s razine od 107,51 na razinu od 106,93.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,65 USD (36,20 EUR).

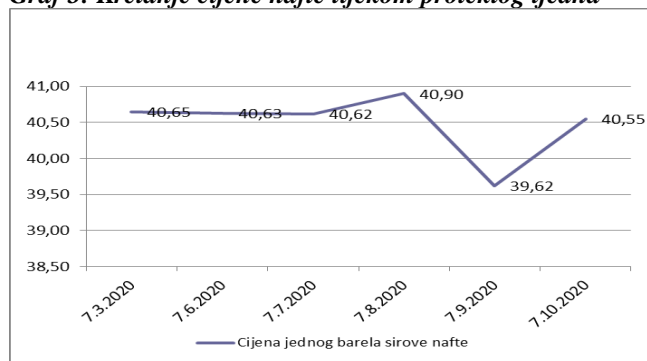
Do sredine proteklog tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast i održavala se na razini preko 40 USD po barelu. Rast cijene bio je ograničen zabrinutošću zbog širenja pandemije. EIA je povećala očekivanja obujma proizvodnje nafte za SAD u 2020. godini na 11,30 milijuna barela dnevno, dok je u lipnju projektovano da bi ovaj podatak mogao iznositi 11,56 milijuna barela dnevno.

Tijekom trgovanja u četvrtak cijena ovog energenta je zabilježila smanjenje nakon ponovnog rasta zaraženih virusom COVID-19 pojačavajući zabrinutost zbog potencijalne ponovne blokade ekonomije, a što je imalo veći utjecaj na cijenu nafte nego znakovi oporavka tražnje u SAD.

Očekuje se da članice OPEC-a, Rusija, kao i ostali proizvođači umjereno ublaže rekordno smanjenje obujma proizvodnje koje je dogovoreno u travnju, a koje je planirano do kraja srpnja. Sastanak ove grupe je planiran za 15. srpnja, kada će ove zemlje razmatrati da li će zadržati smanjenje obujma proizvodnje od 9,6 milijuna barela dnevno.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,55 USD (35,88 EUR). Na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 0,25%.

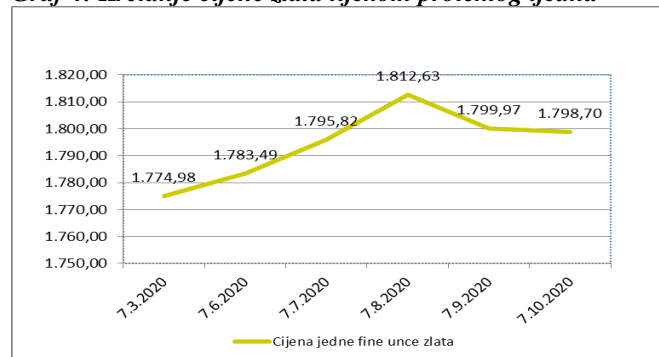
Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.774,98 USD (1.578,04 EUR). Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila rast. Rast je uglavnom rezultat pojačane zabrinutosti zbog širenja zaraze izazvane virusom COVID-19 koja bi mogla ponovo zatvoriti ekonomiju. Početkom tjedna rast cijene je potaknut povećanim brojem zaraženih virusom korona, što je pojačalo tražnju za sigurnim investicijama, pa tako i tražnju za zlatom. U takvim uvjetima cijena zlata se postupno približavala razini od 1.800 USD po unci. Sredinom tjedna cijena ovog plemenitog metala je nastavila da bilježi rast te je premašena razina od 1.800 USD po unci, prvi put od travnja 2012. godine. World Gold Council je objavio vijest da su ETF fondovi podržani zlatom zabilježili rast sedmi mjesec zaredom te su tijekom lipnja zalihe zlata ovih fondova povećane za 104 tone. Narednog dana cijena zlata je smanjena pod utjecajem aprecijacije dolara, dok su investitori procjenjivali utjecaje pandemije i njen učinak na ekonomiju. Pojedini analitičari smatraju da se cijena zlata u petak konsolidirala na nešto nižoj razini, ali se ipak očekuje rast cijene na razinu od 1.921 USD po unci, što je razina koja je zabilježena u kolovozu 2011. godine.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.798,70 USD (1.591,77 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 1,34%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.